

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula II. Quiquid praedicatur de genere, praedicatur etiam de specie

urn:nbn:de:bsz:31-102400

REGULA II.

Quicquid predicatur de genere, predicatur etiam de specie. Porphyrius Isagoges Cap. VII. & Aristoteles Categor. Cap. III. §. 3.

I. Potest ista Regula generalioribus concipi verbis, nempe: *Quicquid predicatur de superiori, predicatur etiam de inferiori.* Dicitur autem hic *superius aliquo id*, quod cum latius sit, de eo predicatur in quid, sicut perspicere est ex Philippo Du Tricu *Manuduct. ad Logicam Tract. II. Part. III. Cap. I. art. IV.* Unde definitio licet in quid de definitio predicatur, ejus respectu tamen non dicitur superius quid, quia non est latior definitio. Nec differentia quoque generica est superior respectu speciei, quia non predicatur de ea in quid. Est autem superius genus respectu speciei & species respectu individuorum. Ex quo quidem sequitur, quod & ipsis individuis genus superius sit. Quicquid enim est superius superiori, est etiam superius inferiori.

II. Inquis: De genere dicitur, quod de pluribus speciebus predicatur, quod tamen ipsum de specie dici nequit: species enim non predicatur de pluribus speciebus.

III. R. Regulam esse intelligendam de iis, quæ competunt generi, *quoad rem substratam*, non autem de iis, quæ ipsi competunt

ut genus est, & ratione hujus notionis. Cum enim species non sit ipsa notio generis, sed solum res substrata utique notioni sint eadem, non mirum est, id, quod de genere prædicatur ratione notionis, non prædicari de specie. Dici posse de pluribus speciebus convenit generi, ut est formaliter genus, & ut significatur hæc voce generis: sicut patet de animali, cui competit prædicari posse de homine & brutis, non ex suâ naturâ, sed quia confusè, & tanquàm multis speciebus commune, cognoscitur ab intellectu, à quò quidem intellectus actu denominatio generis sumitur.

IV. Notandum autem & hoc, quod, licet Regula de prædicatione sive affirmatione loquatur, æquè tamen & valeat de negatione, nempe: *Quicquid negatur de genere sive superiori, negatur etiam, sive inferiori.*

V. Reperitur autem inter ea, quæ de superiori affirmantur vel negantur, ratione rei substrata quædam diversitas. Quædam enim affirmantur vel negantur de superiori *universaliter*, & hæc prædicantur vel negantur de omnibus inferioribus: ut, *omne animal est sentiens. Ergo & omnis homo est sentiens, & omne brutum est sentiens. Nullum animal caret vitâ. Ergo nullus homo, nullum brutum caret vitâ.* Quædam autem affirmantur vel negantur

gant
manu
bus; e
gari ne
non al
malis
est, ut
duum
autem
mal non
mo no
aliis sp

VI.
perior
liter n
est ver
tum, &
dividit
nimal a
fa. C

VII.
dictum
inferia
nec ull
homin
rum di
tit anie
tione i
est.

gan.

gantur tantum particulariter, & ista non affirmantur vel negantur de omnibus inferioribus; de uno tamen aliquo affirmari vel negari necesse est. Ut. *Aliquod animal latrat*, hoc non affirmatur de omnibus speciebus animalis (homo enim non latrat) necesse tamen est, ut aliqua species sit, vel aliquod individuum saltem, de quo affirmetur: affirmatur autem de cane. Sic qui dicit, *quoddam animal non est irrationalis*, verum dicit, quia homo non est irrationalis, etsi irrationale de aliis speciebus animalis non negetur.

VI. Inquis: Dantur aliqua, quæ de superiori affirmantur, & tamen nec universaliter nec particulariter: ut hæc propositio est vera: *Animal dividitur in hominem & brutum*, & tamen utraque hæc: *omne animal dividitur in hominem & brutum*, & *aliquod animal dividitur in hominem & brutum*, est falsa. Quod ergo de hisce sentiendum?

VII. R. Ista pertinent ad ea, de quibus dictum §. III. nempe de nullò prædicantur inferiori, quemadmodum nec ulla species, nec ullum individuum animalis est, quod in hominem & brutum dividatur, quia nimirum dividi in hominem & brutum, competit animali non ratione rei substractæ, sed ratione notionis, & ut universale quoddam est.